

Brüsszel, 2019.5.20.
COM(2019) 234 final

A BIZOTTSÁG JELENTÉSE

A Bizottság jelentése a foglalkoztatás és a szociális innováció európai uniós programjának (EaSI) félidős értékeléséről

{SWD(2019) 182 final}

A Bizottság jelentése

A foglalkoztatás és a szociális innováció európai uniós programjának félidős értékelése

1. Az EaSI háttere

A foglalkoztatás és a szociális innováció európai uniós programjának (EaSI)¹ – amely közvetlen és közvetett irányítás keretében kerül végrehajtásra – célja a minőségi és fenntartható foglalkoztatás magas szintjének előmozdítása, a megfelelő és tisztességes szociális védelem biztosítása, a társadalmi kirekesztés és a szegénység elleni küzdelem, valamint a munkakörülmények javítása a tagállamokban és más részt vevő országokban (az EFTA-/EGT-államokban², uniós tagjelölt és leendő tagjelölt országokban).

Az EaSI-rendeletben meghatározott teljes pénzügyi keretösszeg a 2014 és 2020 közötti időszakra 919 469 000 EUR-t tesz ki. A program három területből áll:

- A PROGRESS politikák kidolgozását és végrehajtását támogatja a következők révén: szakpolitikai adatok gyűjtése, információmegosztási és az egymástól való tanulási tevékenységek szervezése, a szociális innováció számára kedvezőbb feltételek teremtése, valamint az uniós és nemzeti szervezetek kapacitásépítésének elősegítése.
- AZ EURES az álláskeresőknél és a munkáltatóknál nyújt tájékoztatást és szolgáltatásokat, valamint célzott mobilitási programokat működtet, amelyek célja, hogy lehetővé tegyék a polgároknál, hogy az EU más részeiben találjanak munkát.
- A mikrofinanszírozás/szociális vállalkozás terület a mikrohitelekhez való hozzáférést segíti elő a kiszolgáltatott helyzetben lévő személyek és a mikrovállalkozások számára, továbbá a mikrohitelnyújtók intézményi kapacitásának bővítését támogatja.

A horizontális célok – mint a nemek közötti egyenlőség, a megkülönböztetésmentesség, valamint a szegénység és a társadalmi kirekesztés elleni küzdelem – minden szinten támogatásban részesülnek.

2. A félidős értékelés hatálya

A félidős értékelés – az EaSI-rendelet 13. cikkének (1) bekezdése és a minőségi jogalkotásról szóló iránymutatások³ alapján – a program célkitűzéseinek elérése terén megtett eredményeket értékelte, valamint azt, hogy a program továbbra is releváns-e, továbbá a program hatékonyságát, erőforrás-felhasználását, más eszközökhöz viszonyított szakpolitikai koherenciáját, uniós hozzáadott értékét és irányítását is vizsgálták. Az értékelés célja az volt, hogy a program működtetésével kapcsolatos kiigazításokat javasoljon a jövőbeli végrehajtás során elérhető teljesítmény javítása, valamint a 2020 utáni időszakra való felkészüléshez való hozzájárulás érdekében.

Az értékelés a 2014. január és 2016. december közötti EaSI-tevékenységekre terjed ki. Kiterjed a program teljes földrajzi hatályára és a releváns érdekeltekre – így különösen az

¹ <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2013:347:0238:0252:HU:PDF>

² Izland mindhárom területben részt vesz, Norvégia csak a PROGRESS-ben és az EURES-ben, Lichtenstein egyáltalán nem vesz részt az EaSI-ban, Svájc pedig csak az EURES-ben vesz részt, kizárólag saját költségére.

³ <https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/better-regulation-guidelines.pdf>

EaSI-bizottságra, a szakpolitikai bizottságokra, a szociális partnerekre, a nemzeti hatóságokra és szervekre, valamint a főbb uniós civil társadalmi szervezetekre.

A kutatás az értékelési kérdések megválaszolása érdekében hat fő módszert kombinált: a másodlagos adatok elemzését, egy nyilvános konzultációt, félig strukturált interjúkat, egy fókuszcsoporthat, esettanulmányokat, valamint egy, a kedvezményezettek körében végzett felmérést.

A félidős értékelés bizottsági szolgálati munkadokumentumként kerül benyújtásra, és a Bizottság által megrendelt külső értékelési tanulmány⁴ eredményein, valamint a bizonyítékok más forrásain, nevezetesen az EaSI teljesítményértékelő jelentéseiben, az Európai Bizottságon belüli, A Foglalkoztatás, a Szociális Ügyek és a Társadalmi Befogadás Főigazgatóság (DG EMPL) éves vezetői jelentéseiben, valamint más releváns értékeléseken alapul.

Ez a jelentés az EaSI-rendelet 13. cikkének megfelelően összefoglalja a félidős értékelés főbb eredményeit az Európai Parlament, a Tanács, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság és a Régiók Bizottsága, valamint a nyilvánosság számára.

3. Főbb eredmények és levont tanulságok

Az alábbi hat szakasz bemutatja az értékelés hat témáját illetően levont következtetéseket: relevancia, eredményesség, hatékonyság, koherencia, uniós hozzáadott érték, és a program irányítása.

Az értékelésnek ugyanakkor nyilvánvaló korlátai vannak. Kevés projekt fejeződött be 2016-ra, ami korlátozta a rendelkezésre álló adatok körét, míg más megkezdett projektek keretében még nem volt idő arra, hogy összeállítsák az eredmények és hatások teljes körű bemutatását. Ezenkívül kevés referenciamutató áll rendelkezésre, mivel nincs olyan program, amely nagyságrendjét és lefedettségét illetően az EaSI-val összehasonlítható lenne. Az EaSI teljesítményét ezért az uniós és nemzeti szakpolitikai kezdeményezéseket is magában foglaló tágabb támogatási rendszerben betöltött szerepével összefüggésben kell vizsgálni. E korlátozások ellensúlyozása/enyhítése érdekében a félidős értékelés az értékelési bizonyítékok számos forrását vetette össze, mennyiségi és minőségi módszereket és eszközöket kombinált, biztosította az adatforrások átláthatóságát és következetesen összevetette a megállapításokat az érdekeltektől származó információkkal.

Ezen eljárás egyik fontos megállapítása az volt, hogy az EaSI-rendeletben rögzített félidő túl korai időpont az értékeléshez. További értékeléseket kell beütemezni annak érdekében, hogy további eredmények és tágabb hatások mutakozhassanak meg és támasszák alá az elemzést.

3.1. Relevancia

Az EaSI relevanciáját általános célkitűzéseire, a három terület egyedi célkitűzéseire, valamint az erőforrások ezek közötti megosztására figyelemmel értékelték.

Az értékelés megerősítette, hogy az EaSI létrehozásának indoka és öt célkitűzése még mindig nagymértékben releváns, különösen az értékelés időbeli kontextusában, amelyet a pénzügyi és gazdasági válságot követő – örvendetes, azonban lassú fellendülést mutató – időszak, valamint az Unióra valószínűleg még évekig hatást gyakorló tendenciák jellemeznek. A menekültek és migránsok uniós tagállamokba történő nagyarányú beáramlásával például

⁴ Az ICF Consulting által készített külső háttér tanulmányt A Foglalkoztatás, a Szociális Ügyek és a Társadalmi Befogadás Főigazgatósága koordinálta, a Bizottság más szervezeti egységeit is magában foglaló szolgálatközi irányító csoport általi közvetlen figyelemmel kísérés és felügyelet mellett.

drasztikusan nőtt a kiszolgáltatott helyzetben lévő emberek száma, ami az Unió egyik legfontosabb prioritásává tette a sikeres integrációjukat.

A rendelkezésre álló korlátozott adatkészletek ellenére az EaSI valamennyi általános és egyedi célkitűzésének elérése terén van haladás. Az EaSI segítette az uniós szakpolitikák által a társadalmi befogadásra és a szegénység csökkentésére gyakorolt hatások tudatosítását, a határokon átnyúló munkavállalási lehetőségek ismertségének javítását, az innovatív intézkedések gyors kipróbálását és végrehajtását, továbbá a mikrofinanszírozási hitelek hozzáférhetőségének és a vállalkozói lét támogatásának növelését. Az EaSI szakpolitikai változásokat is előmozdított összehasonlító kutatások, párbeszéd és kapacitásépítés révén, és ezáltal lehetővé tette a különböző érdekelt felek számára a szociál-gazdaságpolitika kialakításának és végrehajtásának befolyásolását a programban részt vevő országokban.

Az EaSI relevanciáját és hatásait azonban még tovább lehetne javítani. Az elemzési eszközöknek, terjesztési célú rendezvényeknek és innovatív projekteknek nagyobb mértékben kellene a nemek közötti egyenlőség kérdéseire, az ifjúsági munkanélküliségre, a (jövedelembeli, képzésbeli és készségeket érintő) egyenlőtlenségekre, valamint a társadalmi kirekesztés elleni küzdelemre összpontosítaniuk, nagyobb hangsúlyt helyezve a szociális innovációk átültethetőségére és szélesebb körű alkalmazásának lehetőségére.

A PROGRESS és a mikrofinanszírozás/szociális vállalkozás terület fontos szerepet játszhat ebben a folyamatban azzal, hogy előnyben részesíti a társadalmi befogadással kapcsolatos tevékenységeket és a kiszolgáltatott helyzetben lévő csoportok, azaz a társadalmi és pénzügyi kirekesztődés kockázatának kitett emberek finanszírozási eszközökhöz való hozzáférését. Az EURES-nek továbbra is finanszíroznia kell az egyértelmű gazdasági igénnyel rendelkező csoportokat megcélzó projekteket (mint például „Az első EURES-állásod” és a határokon átívelő partnerségek).

Az egymástól való tanulási tevékenységek témái – például a fiatalokat, menedékkérőket, menekülteket és tartósan munkanélküli személyeket célzó munkaerőpiaci integrációs intézkedések, a jövőbeli készségigények – szorosan követték a foglalkoztatási iránymutatásokban és a gazdaságpolitikai koordináció európai szemesztere szerinti ciklus részeként elfogadott országspecifikus ajánlásokban rögzített prioritásokat⁵. Az európai szemesztert az EaSI által finanszírozott más elemzési tevékenységek is támogatták, így különösen a *foglalkoztatási és szociális fejlesztési jelentés* és a *munkaerő-felmérés*. Elemzési tevékenységeiben a programnak előnyben kell részesítenie a bevált gyakorlatok részt vevő országok politikai döntéshozói közötti cseréjét egymástól való tanulási, figyelemfelhívási és terjesztési tevékenységek révén.

Hasonlóképpen, a különböző országok bevált gyakorlatainak – a szociális kísérletezést is ideértve – operatív szinten szélesebb körben történő terjesztése felhívja a figyelmet az innovatív gyakorlatokra és segíti a nemzeti és helyi szintű szereplőket abban, hogy jobb szolgáltatásokat és termékeket kínáljanak. Ezért az uniós szintű hálózatok fenntartása kulcsfontosságú a különböző szakpolitikai menetrendeknek a különböző kormányzati szintek és a részt vevő országok közötti összehangolásához.

A gyakorlatban az erőforrások három programterület közötti rugalmasabb elosztása (az EaSI-rendeletben meghatározott jelenlegi indikatív minimális százalékos arányok helyett) nagyobb teret biztosítana szükség esetén a területek közötti költségvetés-átcsoportosításra. Ez különösen hasznos lehetne a mikrofinanszírozás/szociális vállalkozások terület számára, ahol a kiadások a kereslettől függenek. A nagyobb rugalmasság az újonnan felmerülő igényekre

⁵ Lásd a *2015–2016-os teljesítményértékelő jelentést*.

(például az új kezdeményezésekre, mint az „Európai Szolidaritási Testület”⁶, „A szociális párbeszéd új kezdete”⁷, az „új európai készségfejlesztési program”⁸ vagy az Európai Munkaügyi Hatóság⁹) való reagálási képességet is fokozná.

3.2. Eredményesség

A program három területének eltérő az eredményessége az eredmények megvalósítását és a célkitűzések elérését, valamint a változás előidézését illetően. Így a PROGRESS a legeredményesebb az információmegosztás, az egymástól való tanulás és a párbeszéd elősegítése, valamint az összehasonlító és analitikai ismeretek bővítése és terjesztése terén. Az EURES egyik eredményesebb tevékenységét a kereslet és a kínálat tekintetében átlátható munkaerőpiac kialakulásához való hozzájárulás jelentette. A mikrofinanszírozás/szociális vállalkozás területtel kapcsolatos bizonyítékok azt mutatják, hogy az EaSI-tól származó finanszírozás a részt vevő országokban növelte a finanszírozási eszközök elérhetőségét és az azokhoz való hozzáférést.

A pénzügyi közvetítők bevonták tevékenységeikbe a kiszolgáltatott helyzetben lévő csoportokat, azonban jelentős eltérések mutatkoztak az egyes országok között. Sőt, az esetek többségében nem a kiszolgáltatott helyzetben lévő csoportok alkotják a végső kedvezményezettek többségét. Ők még mindig akadályokkal szembesülnek a finanszírozási eszközökhöz való hozzáférés terén. A hatásra vonatkozó legújabb (2016. szeptemberi) éves adatok alapján átlagosan a mikrohitel-felvevők 35 %-a nő, több mint 40 %-a 30 év alatti vagy 50 év fölötti, közel 20 %-a munkanélküli (míg 62 %-a önfoglalkoztató/vállalkozó), és 10 %-a migráns háttérű (EU-n kívül) személy. Több intézkedésnek kell a kiszolgáltatott helyzetben lévő csoportokra összpontosítania, ezért meg kell vizsgálni az e csoportokra vonatkozó minimális célértékek bevezetésének lehetőségét az EaSI program időtartamának hátralevő részére. A pénzügyi eszközök a kereslethez igazodnak, ezért lehetőséget kell teremteni a rugalmas végrehajtásukra a piaci keresletnek való megfelelés érdekében. Megfontolhatók szakpolitikai alapú ösztönzők az EBA számára a jövőbeli eszközök kialakítása során, a kiszolgáltatott helyzetben lévő csoportok nagyobb mértékű bevonása érdekében.

Az értékelés az eredményesség javításának több módjára is rávilágított. A PROGRESS-nek emellett, hogy továbbra is az érdekelték számára releváns és általuk értékelt szakpolitikai témákra (foglalkoztatás és munkakörülmények) összpontosít, javítania kell a szociálpolitikai kísérletek megvalósítására irányuló erőfeszítéseket azáltal, hogy felülvizsgálja az erre való összpontosítást, valamint a projektek értékelésére és kiválasztására vonatkozó eljárásait, továbbá megkönnyíti e projektek szélesebb körű alkalmazását. Az EURES esetében meg kell fontolni hosszabb (legalább 2 éves) végrehajtási időszak biztosítását, amelyhez a pályázati felhívások kezelésével járó adminisztratív terheket csökkentő intézkedések kapcsolódnának annak lehetővé tétele érdekében, hogy az érdekelt felek megfelelően kidolgozhasák és végrehajthassák a projekteket, mérhessék azok eredményességét és biztosíthassák fenntarthatóságukat. A mikrofinanszírozás/szociális vállalkozások terület esetében az EaSI második végrehajtási időszakában javasolt a kiszolgáltatott helyzetben lévő csoportokra való nagyobb összpontosítás, például a pályázati felhívásokban a kiszolgáltatott helyzetben lévő csoportok arányára/számára vonatkozó célérték meghatározása révén.

⁶ https://europa.eu/youth/solidarity_hu

⁷ <http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=88&langId=en&eventsId=1028>

⁸ <https://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=1223>

⁹ <https://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=1414&langId=en>

3.3. Hatékonyság

Az értékelés információkkal szolgál a rendelkezésre álló források és a program célkitűzései közötti összhangról. Míg a pénzügyi eszközök elegendőek voltak a PROGRESS és az EURES tevékenységeinek végrehajtásához, a harmadik terület mikrofinanszírozás részterületére vonatkozó költségvetés túl alacsony volt. A mikrofinanszírozás/szociális vállalkozás terület részét képező EaSI garanciaeszköz széles körű igénybevétele nyomást gyakorolt e terület költségvetésére és a mikrofinanszírozási költségvetés teljes felhasználásához vezetett. Mivel a szociális vállalkozás részterülethez általában jóval nagyobb összegű hitelekre van szükség, kevesebb hitelt nyújtottak. Ez hatással volt az aláírt szerződések számára¹⁰.

A harmadik terület első végrehajtási időszakra szóló költségvetésének elégtelenségét időközben úgy orvosolták, hogy lehetővé tették a későbbi, 2017–2020-as évekre előirányzott EaSI-költségvetésnek az időszak elejére való ütemezését és annak hamarabb elérhetővé tételét a magas piaci kereslet kielégítése érdekében. Ezt az előreütemezést az Európai Stratégiai Beruházási Alap (ESBA¹¹) keretében nyújtott garancia tette lehetővé. Az EaSI-garanciaeszköz iránti erős keresletre válaszul a mikrofinanszírozás/szociális vállalkozás terület 2017 decemberében 100 millió EUR összegű kiegészítő kifizetésben részesült az ESBA-tól. Ezáltal növekszik az EaSI-garanciaeszközzel kapcsolatos műveletek összesített nagyságrendje, és lehetővé válik, hogy az EBA jelentős számú további műveletet hajtson végre.

A PROGRESS hatékonyságát tovább lehetne javítani a projektek odaítélési és végrehajtási szakaszát érintő módosítások bevezetése és az ahhoz kapcsolódó adminisztratív teher csökkentése útján. Ezenkívül a pályázók számára nem mindig egyértelmű, hogy a társfinanszírozásnak munkaerőköltségre vagy tényleges készpénzértékre kell-e vonatkoznia. Ezt a pályázati felhívások feltételeiben egyértelművé kell tenni.

Az EURES-t illetően az eredetileg tervezettnél nagyobb összegeket különítettek el az álláslehetőségek átláthatóságára szánt kerethez új informatikai megoldások bevezetése érdekében; a szolgáltatások fejlesztése és nyújtása azonban viszonylag stabil maradt.

Összességében véve, míg a program átfogó költségvetése elegendő, a három terület közötti rugalmasabb átcsoportosítást kell lehetővé tenni a tervezett és a tényleges kötelezettségvállalások közötti eltérések minimalizálása és a három terület közötti – szükség esetén történő – optimális költségvetés-átcsoportosítás biztosítása érdekében.

3.4. Koherencia

A program koherenciájának az értékelésen alapuló általános megítélése szerint a program elődjét alkotó három programot egy egyszerűsítési kezdeményezés keretében vonták össze az EaSI ernyője alá. Az értékelés ugyanakkor megállapítja, hogy a három terület közötti szinergiák kihasználására irányuló törekvések ellenére e területek viszonylag önállóan működnek. A program valamennyi tevékenységének nagyobb hangsúlyt kellene helyeznie

¹⁰ Míg 2014 során az új finanszírozási eszközökre vonatkozó tárgyalások zajlottak az Európai Beruházási Alappal (EBA), 2016 szeptemberére 33 szerződést írtak alá mikrofinanszírozási közvetítőkkel 50,3 millió EUR összegben, ami 13 021 mikrohitel nyújtásához vezetett, összesen 152 288 millió EUR összegben. Az eredeti források háromszorosát kitevő tőkeáttételi tényezőt sikerült elérni. A mikrohitelzési ágazat támogatása mellett 2015–2016-ban az EaSI kibocsátotta a szociális vállalkozásoknak szóló első finanszírozást is, és aláírták az első 7 szerződést pénzügyi közvetítőkkel, 9 millió EUR összegben.

¹¹ Az ESBA az EBB csoport – [Európai Beruházási Bank \(EBB\)](http://www.eif.org/what_we_do/efsi/index.htm) és az EBA – Európai Bizottság közös kezdeményezése, amelynek célja, hogy segítse az EU-ban jelenleg megfigyelhető beruházási hiány áthidalását oly módon, hogy magánfinanszírozást mobilizál a stratégiai befektetésekhez. http://www.eif.org/what_we_do/efsi/index.htm

egy koherens programstruktúra lehetséges előnyeire, mivel az elősegítené számos kihívás interdiszciplináris megoldását.

Ami a más uniós programokkal való összhangot illeti, az EaSI a legnagyobb mértékben az ESZA-val áll összhangban. A PROGRESS és más olyan uniós programok, mint az ESZA, az Erasmus+, a Horizont 2020 és a COSME, kiegészítik egymást az egyedi célkitűzéseket, tevékenységeket és kedvezményezetteket illetően. Megállapítást nyert továbbá, hogy az EURES és az európai területi együttműködés program (Interreg) is kiegészíti egymást. A mikrofinanszírozás/szociális vállalkozás terület is összhangban állónak tűnik más uniós szintű mikrofinanszírozási eszközökkel. Ezek az eszközök vagy a kkv-eket támogatják (mint a COSME pénzügyi garancia), vagy a nagy piaci tőkeértékűig terjedő vállalatokat (InnovFin), míg az EaSI csak mikro- vagy szociális vállalkozásokat támogat. Az említett egyéb eszközök továbbá nagyobb finanszírozási összegeket (InnovFin és COSME) és a pénzügyi termékeket illetően nagyobb változatosságot is kínálnak. Csupán a kedvezményezettek bizonyos csoportjaira összpontosítanak bizonyos országokban, míg a mikrofinanszírozás/szociális vállalkozás terület minden részt vevő országra kiterjed.

Ugyanakkor az EaSI és a más uniós eszközök egymás kiegészítő jellege ellenére a további koherenciát akadályozza a beavatkozások logikájának és a forrásokra vonatkozó szabályoknak a különbözősége. A különböző szabálykönyvek (a költségvetési rendelet a pénzügyi eszközökre vonatkozóan, és a közös rendelkezésekről szóló rendelet a strukturális alapokra vonatkozóan) párhuzamos fennállása miatt kihívást jelent a különböző források közötti komplementaritás kiaknázása. Konkrét mechanizmusokat kell kialakítani a különböző uniós alapok közötti szinergiák elősegítése érdekében, lehetővé téve például azt, hogy az EaSI keretében tesztelt szociális kísérletezést ESZA-finanszírozással szélesebb körben alkalmazni lehessen vagy meg lehessen többszörözni. A szabályok áramvonalasítása segítheti ezen egymást kiegészítő jelleg és szinergiák potenciáljának maximalizálását.

Nemzeti szinten nem állapítottak meg jelentős átfedést az EaSI és a nemzeti eszközök/programok célkitűzései között. Az érdekelt felekkel folytatott konzultáció rávilágított többek között az egyetértésre annak fontosságát illetően, hogy minden uniós szintű eszköztípust fenntartsunk, még ha megfigyelhetők is kisebb átfedések az uniós és a nemzeti szintű eszközök között. Ezeket az átfedéseket ki lehetne küszöbölni azzal, ha tovább erősítjük a nemzeti, regionális és helyi érdekelt felek részvételét az EaSI tevékenységeiben, valamint eszközöket, átadható/összehasonlító ismereteket és releváns támogatást bocsátunk rendelkezésükre a szociális kérdések kezelésére irányuló beavatkozások kialakításához és végrehajtásához.

3.5. Uniós hozzáadott érték

Az EaSI hatályát és nagyságrendjét tekintve kimutatható uniós hozzáadott értéket nyújtott a nemzeti és a regionális támogatáshoz képest. Az EaSI megszüntetése számos ágazatban következményekkel járna. Nem valószínű, hogy más nemzeti vagy regionális finanszírozási rendszerek képesek lennének arra, hogy különböző részt vevő országokban és nem kormányzati szervezetek uniós szintű hálózatain keresztül támogassák a szakpolitikai kísérletezést úgy, ahogy azt jelenleg az EaSI teszi. Ezenkívül az EaSI a legalkalmasabb eszköz az EU egészére kiterjedő olyan eredmények, például összehasonlító adatbázisok, tanulmányok és egymástól való tanulási tevékenységek szempontjából, amelyek más kormányzati szinteken nem jelentenek elsőrendű prioritást.

Emellett nincsenek más olyan, rendelkezésre álló uniós erőforrások, amelyeket kifejezetten a határokon átnyúló partnerségek céljára alakítottak volna ki, noha az ERFA Interreg programjai – az érintett tagállamok általi programozás esetén – támogathatnak foglalkoztatási

politikákat határrégiókban. A szociális beruházási piac támogatása az EaSI-tól származó finanszírozás hiányában valószínűleg szintén lassulna, ami EU-szerte a szociális vállalkozási tevékenység visszaeséséhez és ezekben az ágazatokban a munkalehetőségek csökkenéséhez vezetne. Az uniós támogatás erőteljes jelzéseként szolgál a nemzeti szintű változások ösztönzéséhez és elősegíti a szakértelem és a know-how országok közötti átadását.

Az EaSI program keretében végzett munka túlterjed a pénzügyi eszközök kezelésén: számos intézkedést segít elő a szociális finanszírozási piacok ökoszisztémájának kialakítása érdekében. Ilyenek például a szociális finanszírozás kínálati és keresleti oldalának kialakítását szolgáló támogatások, de nem pénzügyi kezdeményezések is, mint a *mikrohittel nyújtására vonatkozó magatartási kódex*, amely segíti a színvonal emelését a mikrohitelzési ágazatban. Ez összhangban áll a Bizottság egyik céljával, nevezetesen a magánfinanszírozás növelését szolgáló pénzügyi eszközök használatának növelésére és a szociális finanszírozási piacokon új rendszerszintű fejlemények ösztönzésére irányuló céllal.

Folyamatos erőfeszítésre van azonban szükség, főként az EaSI tevékenységeire vonatkozó kommunikáció és eredményeinek terjesztése tekintetében. Az érdekelt felek igénylik a további információkat, és úgy vélik, hogy a jobb terjesztés révén jelentős előnyöket tudnának elérni, különösen a finanszírozási eszközökhöz való hozzáférést, az eredményeket, az országspecifikus példákat és bevált gyakorlatokat, naprakésszé tett honlapokat és adatbázisokat, a kommunikációhoz használt nyelvek szélesebb körét, valamint a tág közönség számára hozzáférhetőbb tartalmat illetően.

3.6. Az EaSI irányítása

Az EaSI-t az Európai Bizottságon belüli A Foglalkoztatás, a Szociális Ügyek és a Társadalmi Befogadás Főigazgatóság egy egysége koordinálja, amely felelős a program hatályának és finanszírozásának kidolgozásáért, valamint előhaladásának figyelemmel kíséréseért és értékeléséért. Az egységet e feladatában a főigazgatóság operatív egységeiből származó koordinátorok és az EaSI-bizottság támogatja, ez utóbbit a részt vevő tagállamok egy-egy képviselője alkotja.

Az értékelés megvizsgálta többek között az EaSI-bizottság szerepét, és megállapította, hogy javítani kell az érdekelt felek szerepét és felelősségét, valamint bevonásukat és a kommunikációt. A bizottság tagjai úgy vélték, hogy a döntéshozatalt illetően nagyobb hatáskörre, a források elosztásában és a pályázati felhívások programozása/témái terén pedig nagyobb önállóságra van szükség¹².

Az értékelés megállapította továbbá, hogy az EaSI-bizottság tagjai technikai kérdésekkel kapcsolatos ismereteinek elmélyítése érdekében hasznos lenne tematikus munkacsoportok kialakítása. Bizonyos témák esetében a szakértői útmutatás eseti igénybevételét is potenciálisan hasznosnak tekintik. Az értékelés rámutatott továbbá, hogy a bizottság tagjai nem rendelkeznek elegendő információval a kiválasztott és országukban végrehajtott projektekről vagy az értékelési eljárást követően elutasított projektekről. A jelentkezőknek több visszajelzést kell adni az elutasított pályázatokról, hogy javítani tudják pályázataikat. Több információt kell megfelelő időben megosztani a bizottsággal, hogy az információkat könnyen továbbítani tudja a pályázati felhívásokra való jelentkezés iránt esetlegesen érdeklődő szervezeteknek.

¹²A bizottság szerepének meg kell felelnie a Szerződésnek, a költségvetési rendelet kiadási programokra vonatkozó szabályainak, valamint a komitológia jogi keretének.

Hasonlóképpen, szükségesnek tekintik a más bizottságokkal való nagyobb mértékű együttműködést az információcsere érdekében, valamint a rendszeresebb megbeszéléseket az EaSI-bizottság és a Bizottság között.

4. Általános következtetés

A félidős értékelés rávilágított, hogy milyen módokon javítható az EaSI végrehajtása a jelenlegi többéves pénzügyi keret (TPK) vége előtt, nevezetesen a nagyobb mértékű belső költségvetési rugalmasság, a különleges támogatást igénylő csoportok megcélzása, az eljárások egyszerűsítése, a belső koherencia javítása és az EaSI más alapokkal való összekapcsolása révén. Különösen a finanszírozás jobb áramvonalasítása járhatna érezhető hatással az EaSI relevanciájára, hatékonyságára, koherenciájára, valamint eredményességére és uniós hozzáadott értékére nézve. Ezt 2017–2020 között meg lehetne valósítani a különböző uniós alapok közötti megfelelő kapcsolatok vagy az azokat összekapcsoló új mechanizmusok útján.

2020 után A Foglalkoztatás, a Szociális Ügyek és a Társadalmi Befogadás Főigazgatósága által kezelt valamennyi alapot – köztük az EaSI-t¹³ is – összefogó, Európai Szociális Alap Plusz (ESZA+) elnevezésű átfogó alap egyetlen, könnyen használható interfészt fog biztosítani a kedvezményezettek számára, csökkenteni fogja a széttöredezettséget és fokozni fogja az alapok közötti szinergiákat, megteremtve ezzel a hatékonyabb szakpolitikai végrehajtás és uniós hozzáadott érték feltételeit.

¹³ A félidős értékelés hangsúlyozta a program belső koherenciája javításának szükségességét. Az ESZA+ keretében az EaSI-ág célkitűzései és finanszírozása közötti jobb megfelelés lesz elérhető. Noha a jelenlegi PROGRESS terület célkitűzései és az annak keretében finanszírozott intézkedéstípusok nem változnak, a jelenlegi EaSI harmadik területe keretében végrehajtott pénzügyi eszközöket át fogják helyezni az InvestEU programba, amely összefogja majd az EU-ban a beruházás támogatására jelenleg rendelkezésre álló számos uniós pénzügyi eszközt, és az EURES mobilitási portálhoz kapcsolódó tevékenységek átkerülnek majd az Európai Munkügyi Hatósághoz. A közvetlenül irányított tevékenységek (nem hitelezési tevékenységek és a foglalkoztatási mobilitás támogatása) megmarad az ESZA+/EaSI-ág keretében.